Desvelirea monumentului regelui Ferdinand I la Chişinău

(Urmare din pagina 3-a)

părtate vremuri, părinţii şi străbunii noştri.

De aici, El, simbol al eternităţii unirii, va străjui şi va reaminti cotropitorilor de eri că acest pământ şi popor al Basarabiei a fost şi va fi deapururi al nostru, căci aici ne-au trăit şi au murit şi moşii şi strămoşii.

Acest loc, devenit altar al românismului prin înălţarea măreţului monument în care s'a topit cel mai curat suflet românesc, va fi pentru generaţia de astăzi, pentru generaţia de mâine şi de totdeauna, un amvon sacru.

Lăsând laoparte patimile trecutului şi alungând orice neînţelegere personală, românii de pretutindeni au o singură datorie: să se alinieze într'un singur front de solidaritate cetăţenească şi naţională şi la comanda marelui nostru Rege, care cu voevodală grije veghează la destinele neamului românesc, să pornim marea acţiune de redresare totală, pentru a transforma această ţară, mare şi bogată, într'o Românie nouă, puternică şi eternă.

Trăiască M. S. Regele Carol II (Urale).

Discursul d-lui maior invalid Alexandru Poenaru, reprezentantul eforiei I. O. V.

Invalizii din războiu, văduvele şi orfanii, pătrunşi de simţăminte de dragoste şi recunoştinţă faţă de Acel ce le-a fost Rege şi Comandant, aduc astăzi prinosul lor de pioasă amintire memoriei Marelui Rege Ferdinand I, Intregitor de Neam.

Strâns legat şi pătruns de năzuinţele poporului, ce I-a încredinţat destinele, a ştiut să fie, împreună cu Augusta Lui soţie, Regina Maria, Zeiţa ocrotitoare a invalizilor din război, rând pe rând, Român hotărât, Comandant bun şi viteaz şi Rege drept.

Hotărât la intrarea în război, bun şi viteaz în luptă pentru reîntregirea Neamului Român şi Rege drept, recunoscând ostaşilor lui credincioşi, stăpânirea brazdei de pământ pe care o apăraseră şi o câştigaseră cu trupul şi sângele lor, fiinţa Lui a trăit în gândul şi năzuinţele poporului Său, s'a bucurat de bucuriile Lui, a suferit de suferinţele Lui.

Înălţând astăzi statuie Acelui ce a fost Marele Rege Ferdinand, în cetatea lui Ştefan cel Mare, invalizii din războiu şi foştii luptători, cei dintâiu suntem datori să mulţumim celor cari au gândit ca, prin acest simbol, să reamintească viitorimii cel mai măreţ moment din istoria neamului: Unirea tuturor Românilor, prin figura Acelui ce a fost sortit să înfăptuiască acest ideal.

In numele celor ce au sângerat pentru ţară, pentru neam şi pentru Regele lor, suprem: statuia este în sufletul nostru al tuturor iar viitorimii ne vom strădui să lăsăm aceeaşi moştenire de dragoste şi de credinţă faţă de Marele Său urmaş, iubitul nostru Rege Carol al II-lea.

(Aplauze puternice, ovaţiun).

CUVÂNTAREA D-LUI VADIMIR CRISTI

D. VLADIMIR CRISTI, primarul municipiului Chişinău, a rostit următoarea cuvântare:

In calitatea mea de primar al municipiului Chişinău, iau în primire, spre păstrare şi îngrijire, acest înălţător monument, reprezentând chipul Bunului, Lealului şi mult regretatului nostru Rege Ferdinand I, pe care Providenţa Divină L-a ajutat să poată strânge toată suflarea românească între hotarele fireşti, naturale şi eterne, ale iubitei noastre ţări, frumoasa Românie.

Populaţia Basarabiei, în aceste sfinte clipe, vibrează de bucurie, dela Prut până la Nistru, că aci, în inima provinciei, se ridică astăzi măreaţa şi triumfala statue a Marelui Rege Leal şi reîntregitor de neam, Ferdinand I. Neuitată şi sfântă să-I fie amintirea!

In faţa acestui înălţător monument, ne obligăm să fim strâns uniţi, în jurul Augustului Său Fiu, strălucitul şi marele nostru Rege Carol al II-lea, care clădeşte, pe temeliile puse de Ilustrul Său Părinte, România nouă, România speranţelor noastre, pentru o viaţă tot mai bună, România de dreptate, România de cinste şi de progres al culturii naţionale.

Cu aceste sentimente, domnule preşedinte al comitetului, primesc acest sfânt monument, pe care-l vom păstra pentru eternitate, pe locul unde l-aţi aşezat, în inima scumpei noastre Basarabii.

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea!

Trăiască scumpa noastră Românie!

Trăiască guvernul „Frontului Renaşterii Naţionale"! (Urale prelungite).

*

Solemnitatea s'a încheiat prin Imnul Regal cântat de un ansamblu format din cor şi orchestră.

Defilarea trupelor

A urmat apoi o defilare a trupelor din garnizoană.

De această defilare se leagă o dată istorică. In luna Maiu 1920, Regele Ferdinand I, însoţit de Regina Maria, face o triumfală călătorie în Basarabia şi este primit la Chişinău, cu mare alaiu. Entuziasmul poporului basarabean se manifestă pretutindeni. Se desfăşoară o serie de solemnităţi şi sunt vizitate numeroase instituţiuni şi şcoli din localitate. Chiar pe locul unde este ridicată statuia, Regele Ferdinand primeşte o strălucită paradă militară.

In câteva rânduri, Regele întregitor de neam a ţinut să răspundă cuvântărilor rostite cu acea ocaziune, arătând ce însemna această istorică vizită.

Iată de pildă cum îşi încheia cuvântarea, rostită la Casa de cultură „Regele Ferdinand":

„Uniţi toate sufletele şi energiile voastre, spre a ajunge, mun-cind laolaltă toţi fiii acestei ţări, în acelaş mare şi sfânt scop. Sunt convins că toţi basarabenii vor contribui la această măreaţă operă şi cu această nădejde neclintită ce port în suflet, strig din toată inima: Trăiască Basarabia şi capitala ei!"

Cuvintele Regelui Ferdinand, rostite la Chişinău, acum aproape 20 de ani, găsesc răsunet şi astăzi, când, sub domnia M. S. Regelui Carol II, opera gloriosului Său predecesor îşi urmează calea destinelor ei măreţe.

La serbarea de eri, se cuvine a fi relevată participarea într'un număr impresionant a ţăranilor de pe toate plaiurile basarabene, cari, îmbrăcaţi în frumoasele lor costume naţionale, au ţinut să aducă aci, în sufletul lor curat românesc, neclintit de vitregia nedreptei stăpâniri, omagiul lor de pioasă recunoştinţă, la statuia Regelui ţăranilor.

Cuvântarea d-lui Gherman Pântea,

preşedintele Uniunei ofiţerilor de rezervă din Basarabia şi preşedinte al comitetului de iniţiativă

La 16 Ianuarie 1937, ofiţerii de rezervă din Basarabia, adunaţi în Chişinău prin delegaţii lor, au luat o hotărâre transmisă Majestăţii Sale Regelui Carol II prin următoarea telegramă:

„Majestate, ofiţerii de rezervă din Basarabia, adunaţi astăzi 16 Ianuarie 1937, prin reprezentanţii lor în Chişinău, au hotărît într'un glas şi cu o mare însufleţire ridicarea unui monument Marelui Rege Ferdinand I Intregitorul, sub a cărui glorioasă domnie acum 19 ani s'a înfăptuit Unirea Basarabiei pe veci cu Patria Mamă. Fericiţi a vă comunica această hotărâre a noastră, rugăm pe Majestatea Voastră, consolidatorul şi ocrotitorul României Intregite, să primească şi cu această ocazie omagiile noastre de recunoştinţă şi desăvârşit devotament".

La această telegramă Majestatea Sa Regele a binevoit a ne răspunde următoarele: „Pentru frumosul gând al ofiţerilor de rezervă din Basarabia, sincerele şi caldele mele mulţumiri. CAROL".

Incurajat de acest Inalt îndemn regesc, comitetul pentru ridicarea monumentului a pornit acţiune, lansând un apel pentru strângerea fondurilor necesare.

La apelul nostru au răspuns cu mare însufleţire toţi românii dela Nistru până la Tisa, dar obiectivitatea ne cere să afirmăm cu hotărîre că monumentul Marelui Rege Ferdinand Intregitor de neam s'a ridicat la Chişinău mai cu seamă cu obolul a tot ce este românesc în această provincie.

Comitetul pentru ridicarea monumentului aduce prin mine toate mulţumirile şi adâncă recunoştinţă tuturor donatorilor, atât celor mari, cât şi celor mici.

De astăzi înainte Regele Ferdinand va sta împreună cu oştirea sa în oraşul Unirii şi va veghea ca graniţa neamului românesc la răsărit să rămână în vecii vecilor Nistrul.

Dar recunoştinţa noastră creşte şi mai mult faţă de Regele erou trecut în cele eterne, când ne gândim că ne-a lăsat păzitor şi apărător al României Intregite pe El, pe fiul Său, Marele Rege Carol II.

Marea personalitate a Suveranului nostru domină nu numai poporul românesc, dar peste mări şi ţări Majestatea Sa Regele Carol II se bucură de unanimă stimă şi admiraţie.

Dotat cu o putere de muncă extraordinară, devotat poporului Său până la abnegaţie. Marele nostru Suveran cu o prevedere providenţială a aşezat România între ţările cele mai însemnate şi respectate.

Entuziaşti şi strâns uniţi mai mult ca oricând în jurul Tronului, rugăm în acest moment solemn pe bunul Dumnezeu să-ni-L păzească pe Marele nostru Suveran spre înălţarea şi fericirea României.

Domnule primar, statuia Regelui Intregitor de neam devenind de astăzi înainte proprietatea primăriei, vă rugăm să binevoiţi a o lua în primire.

Adeziunea preoţilor

din regiunea Vălenii de Munte în „Frontul Renaşterii Naţionale"

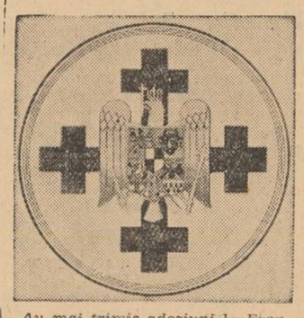

Au mai trimis adeziuni la Frontul Renaşterii Naţionale:

Preoţii din protopopiatul Vălenii de Munte au aderat la Frontul Renaşterii Naţionale, încheind şi semnând următorul însufleţit proces verbal de înscriere:

Subsemnaţii preoţi din protoerat circ. IV-a Vălenii de Munte judeţul Prahova, slujbaşi devotaţi ai bisericii şi neamului românesc, urmând pilda strălucită a marelui şi veneratului nostru arhipăstor, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh D. D. Dr. Miron Cristea, prim ministrul ţării, declarăm că aderăm şi ne înscriem în Frontul Renaşterii Naţionale, făgăduind înaintea lui Dumnezeu, a Regelui şi a Ţării, că vom trudi din răsputeri pentru consolidarea şi pentru înfrumuseţarea scumpei noastre Patrii. Aşa să ne ajute Bunul Dumnezeu.

Au semnat:

Protopop Iliescu Gheorghe; preoţi: Al. Popescu-Văleni, C. Nichita-Văleni, D. D. Ştefănescu-Văleanu, Gh. Mihăileanu-Slănic, Gh. Iordănescu-Slănic, Ilie Dumitrescu-Slănic, Mihai Popescu-Slănic, Gh. Popescu Aluniş, Gh. Stoicescu-Aricesti, V. Sardiu-Bălteşti, I. Popescu-Bertea I, I. Alexandrescu-Bertea II, Emilian Vlaiculescu-Bghile, Gh. Mihai-Bătrâni, N. I. Mihai-Cărbuneşti, I. Stănciulescu-Ceraş, N. Predescu-Cosminele, St. Ionescu-Coţofeneşti, Traian Ionescu-Cuib, Gheorghe I. Lupea Drajna de Sus, Nicolae Medianu-Drajna de Jos, I. Penescu-Gornet-Cuib, I. Mircescu-Gura Vitioarei, Marcel Tulinescu-Ghiaba, Gh. Cătineanu-Homorâciu, Cristea Doru-Livadea, Simion Dumitrescu-Măgurele, Cleopa Stratan-Matiţa, Ioan Doru-Mălăeşti, N. Nedelcu-Mehedinţa, N. Popescu-Ogretin, Măneciu Pământeni, Ioniţă Moisescu-Măneciu Ungureni, Vasile Constantinescu-Nucşoara, Pancu Dumitrescu-Ogretin, I. Dinescu-Păcureţi, N. Georgescu-Pântesti, I. Popescu-Poseşti, C. Nicolescu-Podenii Noi, P. Avram-Podenii Vechi, M. Frânculescu-Poiana Vârbilău, Ioan I. Nae-Râncezi, D. Nicolescu-Scăioşi, St. Trifu-Scurteşti, I. Ionescu-Schileşti, N. Bâlbâe-Strâmbeni, I. Ionescu-Surani, Ioan Vasilescu-Slon, Al. Răpeanu-Starchiojd I, Aurel Ştefănescu Starchiojd II, Ilie Iliescu-Şoimari I, Nic. Diaconu-Şoimari II, Avram Ionescu Târleşti, Nic. Enăchescu-Teişani, Fl. Ilie-Valea Anei, I. Vasilescu-Valea Plopului, Aurel Dumitrescu-Olteni, Gh. Marinescu-Vâlcănesti, Oct. Ionescu-Vârbilău I, I. Tomega-Vârbilău II, C. I. Penescu-Vitioara Opăriţi, C. Predeleanu-Predeal Sărari.

Grav accident de circulaţie la Blejoi (Prahova)

Doi răniţi

Ploeşti, 5 Februarie

Azi dim., automobilul nr. 1 Pl., proprietatea prefecturii judeţului Prahova, condus de şoferul Gh. Văsui, şi în care se mai afla d-lie Tănăsescu, funcţionar la gara de Nord, din localitate, a plecat din Ploeşti spre Scăeni, să aducă pe d. I. Cosmovici, directorul prefecturii, care făcea o inspecţie în acea comună.

In dreptul comunei Blejoi, şoferul a adormit la volan, din care cauză maşina, care mergea cu viteză, a intrat în şanţul şoselei răsturnându-se şi sfărâmându-se.

Şoferul a fost rănit foarte grav şi a fost transportat în agonie la spitalul „Schuller" din localitate: iar funcţionarul Tănăsescu a suferit răni mai uşoare la cap şi corp, după ce a fost pansat, a fost lăsat liber.

Conferinţa administrativă

dela prefectura Vlaşca

Giurgiu, 4 Februarie

Vineri, s'a ţinut, la prefectura judeţului, o conferinţă administrativă a şefilor de autorităţi din oraş şi a pretorilor din judeţ, sub preşedinţia d-lui colonel Traian Grigortz, prefectul judeţului, asistat de d. I. V. Dimitriu, secretar general.

S'a luat în discuţie chestiunea apărării pasive în legătură cu serviciul de pompieri.

D. colonel Petre Niculae, dela comandamentul corpului de pompieri din Capitală, dă explicaţiuni asupra programului întocmit, arătând că urmează să se ţină conferinţe tehnice cu demonstraţii. Vineri, 10 Februarie la Drăgăneşti, Sâmbătă 11 Februarie, la Vidra, Duminică 12 Februarie, la Comana şi apoi la Giurgiu.

D. prefect dă diferite instrucţiuni asupra acestor conferinţe. Vorbeşte apoi despre importanţa cantinelor şcolare pentru ajutorarea copiilor săraci, arătând că s'au înfiinţat până la 1 Februarie 26 de cantine în judeţ şi 3 la Giurgiu.

Vorbind în chestiunea secţelor religioase, citeşte instrucţiunile ministerului în acest scop, cerând să se ţină conferinţe cu preoţii şi învăţătorii pentru combaterea lor, fiind în dauna confesiunii noastre dominante

In această chestiune răspund protoereii Al. Constantinescu şi Ioan Popescu, cari dau relaţiuni asupra măsurilor luate, cerând concursul autorităţilor administrative.

Apoi d-nii pretori M. Petrescu, I. Stancovici, Al. Miulescu, A. Cristescu, V. Dobrescu şi St. Uţan, fac expuneri amănunţite asupra activităţii desfăşurate pe luna trecută cum şi a programului pentru luna curentă.

D. dr. Gh. Mândreanu medicul primar al judeţului, arată mersul epidemiilor şi măsurilor luate pentru combaterea lor, în special pentru scarlatină. Referitor la asistenţa copiilor săraci, arată că s'a colectat 310.413 lei, înfiinţându-se 25 cantine la care se serveşte masă şi ajutoare de îmbrăcăminte la peste 1.700 copii.

D. inginer Th. Oroveanu, directorul serviciului agricol, arată programul înfăptuit pentru viitoarea campanie agricolă. Dă referinţe asupra mersului şcoalelor ţărăneşti înfiinţate în mai multe comune, care sunt bine organizate şi frecuentate, cum şi asupra culturii raţionale a porumbului şi a plantelor de nutreţ.

D. maior M. Schipor, comandantul legiunii de jandarmi, dă instrucţiuni cu privire la serviciul de pază organizat în judeţ.

D. prefect colonel Ghigortz, făcând un rezumat al desbaterilor conferinţei, declară că e mulţumit de cele constatate.

Cronicele teatrale despre ALHAMBRAVO!

Alhambravo înseamnă o etapă în evoluţia genului revistei. Etapa aceasta este cu atât mai interesantă, cu cât ea tinde, nu spre o artă aşa zisă de avantgardă în materie de revistă, ci spre expresiuni artistice pure, care pot asigura revistei posibilităţi de înălţare.

ROMICUS (UNIVERSUL)

Al treilea spectacol prezentat de d. N. Vlădoianu în această stagiune este şi cel mai bun. Credem că nu exagerăm afirmând că ALHAMBRAVO este unul dintre cele mai bune şi cele mai complete spectacole de revistă prezentate la noi. Aşa încât, succesul îi este dinainte asigurat.

I. G. (TIMPUL)

Să ne bucurăm de efortul revistei româneşti. Eforturile d-lui N. Vlădoianu de a rafina genul, de a-l ridica până la nivelul de apreciere al oamenilor de gust, doritori de câteva ceasuri de relaxare, merită o specială menţiune. Iar revista ALHAMBRAVO, a făcut în acest scop sacrificii care, cel puţin din partea noastră, a pretenţioşilor, ar trebui să întâmpine o recunoaştere amabilă.

N. CRD. (ROMANIA)

S'au descoperit încă 173 mii lei din banii furaţi dela Braşov de banda „Şaraga"

Din suma furată mai lipseşte 1 milion de lei

Chişinău, 4 Februarie

Organele poliţiei din Capitală, împreună cu cele dela inspectoratul poliţiei din localitate, au descoperit încă 173.000 lei, proveniţi din spargerea de la Braşov.

Molca Palinschi, una din tăinuitoarele spărgătorilor, imediat după perchiziţia ce i s'a făcut acasă, a fost internată în spitalul evreesc, fiind bolnavă de tuberculoză şi mai mult ca să scape de anchetatori.

Isac Bruchmann, unul din spărgători, se angajă să convingă pe Molca să mărturisească unde se mai află bani. Insoţit de agentul Mardare, dela inspectoratul poliţiei, s'a dus la spital şi a obţinut dela ea mărturisiri. Molca a spus că sub o cuşcă de păsări în curtea ei, a pus suma de 100 mii lei, destinată avocaţilor pentru apărarea spărgătorilor, în cazul când vor fi prinşi. Intr'adevăr, aceasta sumă a fost găsită la locul indicat.

Mai târziu, ea a mai declarat 73 mii lei, pe care i-a ascuns într'o magazie părăsită din curtea unui vecin, care nu ştia nimic de lucrul acesta.

Ea a însoţit pe poliţişti la locul indicat, găsind într'adevăr această sumă înfăşurată într'o cârpă şi îngropată în interiorul magaziei. Suma aceasta era partea ei pentru tăinuire.

Molca este soţia spărgătorului internaţional Şmil Palinschi, originar din Chişinău, care ispăşeşte o ocondamnare de doi ani şi 8 luni, pentru o spargere făcută la Cluj. Numitul a intrat în ţară cu paşaport străin.

Cu suma de mai sus, s'a descoperit întreaga pradă, luată de la Braşov şi ascunsă la Chişinău. Mai lipseşte până la completarea celor 5 jum. milioane numai un milion, care se crede că este ascuns de Şaraga.

Procesul medicului primar veterinar din Cahul

Este invinuit de luare de mită, falş şi abuz de putere

Galaţi, 3 Februarie

Curtea criminală din Galaţi, prezidată de d. Paraschiv Paraschivescu, a judecat pe medicul veterinar primar al oraşului Cahul, P. Dumitrescu, comandant în primă instanţă la 5 ani închisoare pentru fals, abuz de putere şi luare de mită.

In acelaş proces mai este implicată şi Alexandrina Bânzar, condamnată tot în primă instanţă la 3 luni închisoare.

Medicul primar veterinar dr. Dumitrescu este învinuit, că a falsificat statele de plată trecând timp de 3 ani de zile pe Alexandrina Bânzar, care, fără să presteze vre'un serviciu, încasa regulat salariul.

Pe de altă parte d-rul Dumitrescu este învinuit de luare de mită prin aceia că pretindea sume de bani dela fabricanţii de cascaval şi unt din Cahul şi din comunele învecinate.

In sarcina d-rului Dumitrescu s'a mai stabilit cu majora sumele de îndemnizaţii ce i se acordau pentru diverse deplasări.

Inculpatul a fost apărat d. avocat Gheorghiu din Cahul, iar interesele statului au fost susţinute de d-nii avocaţi Liviu Opriş şi N. Anastasiu

Curtea criminală a amânat pronunţarea pentru Joi 9 Februarie.

Procesul faimoasei bande Mureşanu

Sentinţa

Chişinău, 4 Febr.

Curtea criminală a pronunţat următoarea sentinţă în procesul faimoasei bande Mureşanu, judecată de consiliul de războiu şi venită aci prin casare:

Vasile Mureşanu a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, pentrucă a omorât pe Veta Cercel şi pe Ecaterina Sicosca. A fost achitat pentru asasinarea lui Ţurcan.

Iacob Berdel a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, pentrucă a omorât pe soţia sa Maria şi pentru complicitate la tâlhării.

Ion Pânzaru a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, pentru o crimă comisă la Huşi.

Simion Căuş a fost condamnat la 5 mii lei amendă, pentrucă a contravenit la legea pentru portul armelor.

Ceilalţi acuzaţi au fost achitaţi din lipsă de dovezi şi s'a dat ordin să fie puşi în libertate, deoarece stau arestaţi din momentul primei condamnări.

Regimul devizelor negociabile

Modificări aduse vechilor dispoziţii

Pe cale de decizie ministerială, articolul 4 din deciziunea ministerială nr. 70.671 din 9 Septembrie 1938, se înlocueşte cu textul următor:

„1. Băncile autorizate, cu credit limitat, care au garantat exporturi, vor însărcina una din băncile autorizate, cu credit nelimitat, să negocieze cota de devize lăsată la dispoziţia exportatorilor. Băncile autorizate nu vor putea ceda devizele achiziţionate, dela exportatori, decât persoanelor sau societăţilor care efectuiază plăţile prevăzute în jurnalul consiliului de miniştri Nr. 2.064 din 30 August 1938, iar documentele justificative vor trebui să prevadă plăţi efectuate pentru contul acestor persoane, fără nici o rezervă sau restricţiune, sau vreo indicaţie a unui alt beneficiar".

2. „Plăţile făcute din devizele achiziţionate de bănci dela exportatori, trebuie să fie reale, efectuate, sau în curs de efectuare.

3. Băncile autorizate, cu credit nelimitat, pot face arbitraje cu diferite valute, chiar pentru contul clienţilor.

4. In cadrul prevederilor jurnalului consiliului de miniştri Nr. 2.064 din 28 August 1938, se admit şi operaţiuni pe te...en de maximum 3 luni, care vor trebui comunicate Băncii Naţionale a României. Prezentarea documentelor justificative se va efectua după executarea transferului la termenul de livrare. Operaţiunile de report sunt interzise, fără autorizarea prealabilă a Băncii Naţionale a României.

5. Toate operaţiunile prevăzute în articolul de faţă, vor fi comunicate Băncii Naţionale a României, în termen de 24 ore dela efectuarea lor".

Banchetul dela primăria municipiului

La ora 14, s'a oferit, în cinstea oaspeţilor, un banchet în sala festivă a primăriei, cu care prilej s'au rostit următoarele toasturi:

Cuvântarea d-lui dr. Nicolae Zigre, ministrul cultelor şi artelor

D. dr. N. ZIGRE, ministrul cultelor şi artelor a rostit următoarea cuvântare:

Azi, când prea slăvim memoria Regelui Leal şi Făuritor al României Mari, înţelepciunii şi vitejiei căruia îi putem mulţumi ca români, de pe pământul acesta, stropit cu atâta sânge românesc şi cu atâta sudoare, — a muncitorilor şi ţăranilor români, — căruia îi putem mulţumi că eu, fiul Bihorului dela graniţa de vest, de lângă Tisa, pot asista, ca reprezentant al guvernului la această măreaţă sărbătoare şi la bucuria dv., fii ai Basarabiei, că toţi ne-am putut întruni aci, în acelaş gând şi acelaş sentiment românesc, astăzi gândul nostru trebue să se îndrepte către vrednicul urmaş al Regelui Ferdinand I cel Leal, întemeietorul României Mari, către Majestatea Sa Regele Carol al II-lea. (Aplauze prelungite).

Inţelepciunea, iniţiativele, hotărîrile noui, pe care le manifestă, ca Suveran al ţării şi ca îndrumător al treburilor publice, ne îndreptăţesc să fim cu toată încrederea în viitorul ţării noastre şi în siguranţa graniţelor noastre. Toţi românii avem datoria să ne unim şi să facem zid în jurul Lui, toţi românii, îndeosebi noi dela graniţe. (Aplauze).

Toţi românii, punând la o parte orice veleităţi personale, orice veleităţi ale trecutului păcătos, trebue să fim în jurul Lui, spre apărarea moştenirii noastre şi a patrimoniului sfânt, pe care l-am primit dela marii noştri înaintaşi. (Aplauze).

In acest gând şi cu aceste sentimente să ridicăm cu toţii împreună acest pahar în sănătatea M. S. Regelui, mult iubit de noi, toţi românii, să-I dorim viaţă lungă şi sănătate. (Aplauze puternice, ovaţiuni).

Domnilor, de oarece la această măreaţă sărbătoare, primul nostru gând se îndreaptă către M. S. Regele Carol al II-lea, daţi-mi voe să citesc telegrama pe care o trimitem Majestăţii Sale:

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

„Astăzi, 5 Februarie, desvelindu-se în oraşul Chişinău, cu mare entuziasm, statuia Marelui Rege Ferdinand Intregitorul, care de azi înainte va aminti tuturor că graniţa neamului românesc rămâne pe veci Nistrul, cel dintâi când al nostru îl îndreptăm către Majestatea Voastră, dorindu-Vă, din adâncul inimilor noastre, sănătate şi domnie glorioasă, spre fericirea neamului românesc şi înălţarea Patriei întregite".

(Aplauze prelungite şi îndelung repetate).

Discursul părintelui Nae Popescu, subsecretar de stat la ministerul cultelor

Azi, când la Chişinău s'a desvelit chipul Regelui Ferdinand, Intregitorul de neam, gândul nostru, al celor din Vechiul Regat şi al întregului neam românesc, gândul nostru, pornit din inima care vibrează ca o coardă de vioară, se îndreaptă către Moldova dintre Prut şi Nistru.

Mulţi dintre voi cunoaşteţi poate poezia fratelui răsleţ, frate neînţeles, pentru că el nu poate să vină la mama lui şi nici mama lui nu se putea duce la el, ca să-l întrebe de sănătate şi voie bună.

Inima noastră vibrează, fiindcă această mamă îndurerată, cu ochii ei înlăcrămaţi, a văzut cum cea dintâi fiică a ei, care a alergat la sânul mamei şi i-a dat o bucurie — cea dintâi — era Basarabia.

Nu am avut o mai mare bucurie ca român şi o mai mare încântare pentru o ureche de artist, decât auzind cuvântul ciobanilor şi fraţilor noştri din Moldova dintre Prut şi Nistru.

Dar această Moldovă dintre Prut şi Nistru a venit la Patria-Mumă nu numai cu graiul curat cu obiceiurile curate româneşti, dar a venit şi cu vibrare de suflet.

Iertaţi unui preot bătrân dar care este şi cântăreţ, să vă spună că cel mai duios cântec, născut în război, care a alintat sufletele de mamă şi de soţie, a fost un cântec la voi, aici, între Prut şi Nistru:

Foaie verde de trei brazi
La bătaia din Carpaţi
Mulţi feciori sunt adunaţi
Şi de ofiţeri mustraţi...

Dar „mustrarea" folosită în acest cântec popular este întrebuinţată nu în înţelesul cel rău, ci în înţelesul cel mai bun românesc: al unui îndemn. Este o întrebuinţare aşa cum se obişnueşte într'un cântec popular, este un simbol al cântecului.

Basarabia aceasta a unirii ne-a arătat vibrarea sufletului curat, moldovenesc, în anul 1918.

Pentru aceste cuvinte şi pentru multe altele, pe care nu e vreme să le spun acum, socot că se cade să ne bucurăm din adâncul inimii noastre şi să mulţumim tuturor acelora cari au trăit şi au lucrat ca această Moldovă să vină aşa de curată la noi.

Şi mulţumirea aceasta a noastră trebue să se îndrepte către toţi aceia care astăzi nu mai sunt, ci au trecut la Domnul.

Pentru toţi războinicii, pentru toţi intelectualii, pentru toţi cântăreţii din strane, care au trecut la Domnul, şi nu s'au bucurat de acest ceas sfânt, de care ne bucurăm noi astăzi, adâncă evlavie şi închinăciune centrul ei; iar pentru acei cari trăesc şi sunt de faţă—aşa cum spune biserica—sau care lipsesc din diferite pricini de aici, adâncă recunoştinţă, recunoştinţă pe care a simţit-o în suflet nimeni mai mult decât Acela al cărui chip L-am desvelit astăzi, care s'a bucurat atunci când cea dintâi, Basarabia, s'a lipit fără condiţii la Patria-Mamă (Aplauze prelungite).

Pentru aceştia cari, fără condiţie şi din toată inima, au venit la Patria Mumă, pentru cei ce ne-au prilejuit această sărbătoare şi pentru toţi ceilalţi: adâncă noastră recunoştinţă a celor din Vechiul Regat şi din întreaga ţară românească.

Aceasta este închinarea din partea guvernului român pentru moldovenii dintre Prut şi Nistru, în ziua când s'a desvelit chipul Regelui Ferdinand cel Loial şi întregitor de neam.

Cuvântarea d-lui rezident regal Gr. Cazacliu

D. GR. CAZACLIU, rezident regal, spune că sărbătoarea aceasta este a vechilor luptători, din 1917 şi 1918, care au reuşit să înfăptuiască alipirea Basarabiei de patria mamă.

Ridică paharul pentru M. S. Regele Carol II, care prin înalta Sa înţelepciune şi voinţă a dat ţării acest impuls de viaţă nouă, care găseşte în guvernul de astăzi instrumentul cel mai potrivit pentru îndeplinirea înaltelor gânduri ale M. S. Regelui.

Salută în mijlocul oaspeţilor pe d. N. Zigre, ministrul cultelor şi artelor, care pe lângă trecutul său glorios aduce sufletul său nobil şi iubitor de patrie şi întreaga dragoste a provinciei Ardealului către ţară.

Salută apoi pe d. D. V. Ţoni, subsecretar de stat la ministerul educaţiei naţionale, care a înţeles durerile acestei provincii şi care este un adevărat fiu al Basarabiei.

Deasemeni salută pe P. S. Nae Popescu, subsecretar de stat la ministerul cultelor, care prin frumoasele cuvinte spuse a exprimat întregul gând al Basarabiei alipite.

Inchină paharul în sănătatea şefului guvernului, I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea.

Cuvântarea d-lui general Cornicioiu, comandantul corpului III armată

D. general CORNICIOIU, comandantul corpului III armată, spune că Moldova veche este astăzi în sărbătoare, fiindcă a inaugurat statuia Marelui Rege Ferdinand cel Leal, Regele ţărănimei şi Regele biruitor în fruntea oştirilor Sale.

Decând fusese pe acele meleaguri, pe Regele Ferdinand îl stăpânea inima moldovenilor de peste Prut. Deaceia astăzi numele Lui vibrează în inima poulaţiei din Basarabia.

Alături de tovarăşa Sa de viaţă, Regele Ferdinand nu a pierdut niciodată nădejdea în biruinţa definitivă, biruinţă care a dus la lărgirea hotarelor, astfel cum au fost pe vremea lui Ştefan cel Mare.

Bronzul Regelui Ferdinand de la Chişinău, va fi un îndreptar şi un far care va lumina inimile şi mintile şi va oţeli braţele celor de dincolo de Prut.

Ca reprezentant al corpului III armată, d-sa spune că ofiţerii şi soldaţii vor purta în sufletul lor mereu chipul Regelui Ferdinand, îi vor prea slăvi memoria şi jură că vor face din piepturile lor un zid nezdruncinat de apărare o hotarelor şi în jurul Tronului, pentrucă nici o brazdă din binecuvântata moştenire să nu piară.

Inchină în sănătatea M. S. Regelui, a Marelui Voevod Mihai şi a întregului neam românesc.

Cuvântarea d-lui Ludovic Dauş, în numele societăţii scriitorilor români

D. LUDOVIC DAUŞ, în numele Societăţii Scriitorilor Români, aduce prinosul de recunoştinţă ctitorului întregitor de ţară, Regele Ferdinand cel Leal.

Arată rolul ofiţerilor români din armata rusă, care au avut o contribuţie hotărîtoare la unirea Basarabiei cu patria mamă, la 17 Ianuarie 1918.

D-sa aminteşte de acei mari cugetători ai Basarabiei, cari au fost stegarii unirei, în frunte cu Hajdeu, Vasile Stroescu, Murafa, Leon Donici şi Mateevici şi încheie cu următoarele cuvinte: sărbătoarea de astăzi, să ne fie îndemn şi călăuză în minunatul răsărit ce se îngeamănă sub sceptrul Regelui Carol II. Ne chiamă acest răsărit şi depinde de noi să-i fim pioni şi străjă, în dragostea avântată pentru neam şi Rege.

*

Au mai toastat pentru M. S. Regele Carol II-lea: P. S. S. episcopul Dionisie al Ismailului şi Cetăţii Albe, B. Bogos, fost ministru, preot Dutchievici, reprezentantul minorităţii germane din Basarabia şi d-nii dr. Cazacu, în numele foştilor deputaţi din Sfatul Ţării, Glaser, Sinicliu şi consulul francez Seguinaud.

Masa s'a terminat la ora 4½, d. a.

A născut două fetiţe siameze

Timişoara, 4 Februarie

La institutul obstetrical „Crucea Albă", din oraşul nostru, Rozalia Krall, de 25 ani, soţia unui muncitor, din cartierul Ronat, a născut eri două fetiţe siameze care, după câteva minute dela naştere, au încetat din viaţă.

Fetiţele s'au născut lipite una de alta, având un abdomen comun şi un singur ombilic, legătura fiind laterală. Toate celelalte părţi ale corpului erau normale.

Naşterea a fost destul de grea, reuşind în urma unei intervenţii chirurgicale, făcută de d-na dr. Nicolaide, asistată de d. dr. Gabor, directorul institutului.

Cazul a produs senzaţie în localitate, iar direcţiunea institutului a dispus fotografierea celor două fetiţe spre a fi studiate de lumea medicală.

A zecea şezătoare pentru premilitari

In cadrul ciclului de şezători organizate de „Ateneul Nou" pentru premilitarii municipali, s'a ţinut Duminică, în sala de festivităţi a şcoalei N. Golescu, a zecea şezătoare de acest fel.

In cuvântul de deschidere, d. col. *Pancu*, preşedintele ateneului, arată personalitatea celor doi conferenţiari d-nii gen. *I. Popovici*, fost ministru şi guvernator al Basarabiei şi col. *M. Grigoriu*, secretarul general al „Ligei apărării contra atacurilor aeriene"

D. general *Popovici* arată rostul Ligei pe care d-sa o prezidează şi vorbeşte despre forţele morale şi materiale şi cu sugestive exemple din conflictele armate în curs, d-sa fixează atenţia ascultătorilor asupra celui mai nou şi primejdios mijloc de luptă, războiul aerian, despre care d. col. *Grigoriu*, urmând la cuvânt d-lui gen. Popovici, vorbeşte cu erudiţie şi însufleţire.

D-na *Mioara Demetrescu-Ghenea*, scriitoare şi artistă a teatrelor Naţionale din ţară, citeşte un fragment din „Pe aicea nu se trece", poemul d-lor Mircea Rădulescu şi Corneliu Moldovanu.

După cuvântul de mulţumire al d-lui maior *Toma Popescu*, comandantul centrului premilitar, d. col. *Pancu*, organizatorul acestor şezători, omagiază Dinastia şi pe Suveran.

Şezătoarea **s'a încheiat cu „Imnul Regal".**

Constituirea comitetului cantinei copiilor săraci din Câmpina

Câmpina, 3 Februarie

Zilele trecute a fost la primăria oraşului Câmpina şedinţa constituirii comitetului pentru înfiinţarea şi funcţionarea cantinei copiilor săraci.

D. Dem I. Ştefănescu, primarul oraşului, declarând şedinţa deschisă, a arătat însemnătatea cantinelor şcolare şi opera de asistenţă, pe care primăria a înţeles totdeauna să o dea elevilor de şcoală.

D. Iosef Jacomin, ajutor de primar, a citit ordinele primite în vederea constituirei acestui comitet.

D. I. Nicolescu-Malu, directorul şcoalei de ucenici, a arătat în mod amănunţit, cum sunt constituite comitetele cantinelor şcolare în diferite părţi ale ţărei.

După d-sa a vorbit d-na Maria I. Nicolescu-Malu, directoarea şcoalei primare de fete n